

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 28.11.2025 nr 1.2-2/118-1/

Meie 08.01.2026 nr 5.2-2/30159-2

Lastekaitseseaduse ja täitemenetluse seadustiku
muutmise seaduse eelnõu tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on edastatud arvamuse avaldamiseks lastekaitseseaduse ja täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu. SKA tutvus eelnõuga ja esitab selle kohta järgmise arvamuse.

1. Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse lastekaitseseadus (LasteKS) § 15 lõikega 6, mille kohaselt peavad LasteKS § 15 lõike 2 punktis 3 ja lõikes 5 nimetatud ülesandeid täitvad SKA teenistujad vastama lastekaitsetöötajale sätestatud nõuetele. LasteKS § 19 lõike 1 kohaselt peab lastekaitsetöötajal olema erialane ettevalmistus ja kõrgharidus ning ühtlasi tuleneb sama paragrahvi lõikest 2 kutse omamise kohustus.

SKA nõustub, et kutse omamine võiks olla üks meede, mis aitaks tõsta ametnike üldist pädevust ja me oleme valmis toetama oma teenistujaid kutse taotlemisel. Samas näeme, et pikemas perspektiivis oleks oluline läbi mõelda terviklik süsteem ja seosed ametnike ja töötajate hariduse, kutse, baasõppe, töökoha kogemuste ning koolituste vahel. Seda põhjusel, et meile teadaolevalt on nt tänane lastekaitse suunaline kutsestandard suunatud pigem kohalike omavalitsuste tegevusele. Seejuures oleks oluline, et terviksisüsteemi juures jäetaks ka teatud paindlikus inimeste värbamiseks kriisisituatsioonides, kuivõrd meie kogemuse kohaselt võib pädeva tööjõu leidmine osutuda erinevates kriisides omaette probleemiks. Mis puudutab lastekaitsetöötajatele esitatud nõudeid laiemalt ja selle täitmist, siis meie praktika näitab, et nende nõuete täitmisele pööramine läbi järelevalvemenetluse on paraku samuti probleemne (vt nt TlnRKM haldusasjas nr [3-24-1811](#)).

2. Eelnõu § 1 punkt 10 (LasteKS § 29 lõige 5). SKA-l on praktikas tekkinud probleeme ka sarnase kehtiva sätte tõlgendamisel. Täpsemalt jääb kehtiva LasteKS § 29 lõike 3 ja § 41¹ koosmõjust ebaselgeks, millal tuleb juhtumikorralduse algatamise või selle algatamata jätmise otsus teha (kas 10 või 30 päeva jooksul). Seejuures viitab LasteKS § 41¹ paragrahvile 27¹, mis varasemalt reguleeris abivajava lapse väljaselgitamist, kuid mille sõnastust muudeti 2024 aastal. Seetõttu teeme ettepaneku eelnõu § 1 punkt 10 koosmõjus LasteKS §-ga 41¹ üle vaadata. Ühtlasi võiks LasteKS § 29 lõike 9 juures kaaluda, kas viidatud dokumendid on kindlasti vaja kätte toimetada või piisab nende teatavastegemisest.
3. Eelnõu § 1 punkti 12 kohaselt lisatakse LasteKS § 36 lõikesse 1 loetellu (isikud ja asutused, kellega lasteasutuses viibiv laps võib kellestki sõltumata ühendust võtta) lasteabi. LasteKS § 36 lõike 2 kohaselt peab lasteasutus looma tingimused, mis aitavad tagada lapse õigust. SKA praktika näitab, et on ka neid lasteasutusi, kes ei ole lasteabi teenustega kursis. Seetõttu teeme ettepaneku kaaluda eelnõu seletuskirja täiendamist ja lisada sinna selgitus, kuidas asutused võiksid LasteKS § 36 lõigete 1 ja 2 kohast

teavituskohustust täita. Näiteks saavad asutused panna sellekohase info teadete tahvile, selgitada igal õppeaastal, millised on abisaamise võimalused, jne.

4. Lõpetuseks markeerime, et eelnõu seletuskirjas on lause „STAR-is on arendamisel ka juhtumiplaani kättetoimetamist võimaldav funktsionaalsus, asjakohane arendus valmib eelnõu seadusena jõustumise ajaks.“. Peame vajalikuks täpsustada, et viidatud arenduse valmimise aega on täna raske prognoosida, sest see sõltub uuendatud iseteeninduse valmimisest. Iseteeninduse äriliste vajaduste analüüs on SKA-I plaanis 2026 aastal, kuid millal arendustööd algavad ja mis järjekorras neid tehakse hetkel prognoosida pole võimalik.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Karen-Pauliin Konks
53404873, Karen-Pauliin.Konks@sotsiaalkindlustusamet.ee

Tatjana Portnova
53506885, Tatjana.Portnova@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kaira Berenstrauch
53366957, Kaira.Berenstrauch@sotsiaalkindlustusamet.ee

Leila Siiroja
57493268, Leila.Siiroja@sotsiaalkindlustusamet.ee